

Razvojna strategija podjetja Elkroj do leta 2000

Dolgoročna politika podjetja ELKROJ - proizvodnje modne konfekcije Mozirje, katerega osnovna dejavnost je "proizvodnja vseh vrst hlač", je usmerjena v razvijanje konkurenčnih prednosti, ki jih omejujejo splošni gospodarski pogoji in rešujejo notranji dejavniki, podjetniške zmogljivosti in kreativnosti. Dograditev ekonomskega sistema na makro osnovi mora uravnovesiti gospodarske agregate s ciljem doseganja mikroekonomske stabilnosti. Zato bo razvoj tekstilne industrije v prihodnjem obdobju v veliki meri odvisen od stanja gospodarske infrastrukture, zagotavljanja konkurence, vloge države v zaščitni funkciji podjetij oziroma spodbujanju prenove in razvoja te industrije pri bodoči usmeritvi industrijske politike.

Narodnogospodarski cilji, ki so načrtani v dokumentu Industrijska razvojna politika Slovenije inducirajo dinamiko rasti posamezne panoge z izvozom in spodbujanjem konkurenčne sposobnosti neizkoriščenih zmogljivosti ter posledično zniževanje stroškov.

Panoga "tekstil, usnje, obutev in oblačila" ima po istem dokumentu predvideno (ocena) višjo stopnjo rasti od tiste za Evropsko skupnost, kar je z vidika strategije razvoja izredno pozitivno.

Menimo pa, da v Elkroju bistvene rasti ne bo zaznati v nadaljnjem dolgoročnem obdobju. Cilj pa je obdržati obstoječo raven proizvodnje in z vložki v produktivnejše in racionalnejše investicije doseči večji prihodek.

Cilji dolgoročnega razvoja:

1. Vsi izdelki ter celotno poslovanje podjetja mora biti usklajeno z zahtevami standardov ISO 9001.
2. Lastninsko preoblikovanje podjetja izpeljati z večinskim deležem zaposlenih v podjetju in tako nove lastnike zainteresirati ne samo za ohranitev svojega delovnega mesta, temveč tudi za uspešno poslovanje podjetja, v katerem so solastniki.
3. Investicijska vlaganja se usmerjajo v:
  - nove tehnologije in stimulativen proces dela, ki pomeni boljšo izrabo kapacitet (višja produktivnost),
  - večanje outputov podjetja,
  - investicije, ki izboljšujejo pogoje dela zaposlenih lastnikov,
  - investicije, ki so ekološko naravnane (varčevanje z energijo, okoljsko primerne).
4. Proizvodni proces racionalizirati s ciljem prilagoditve različnim tržnim zahtevam in usmeriti na trajno prilagajanje končnemu potrošniku.
5. Nadaljnji razvoj lastnih blagovnih znamk in prodor z njimi na zahtevna zunanja tržišča.

**PRIJETEN DOPUST
- kjerkoli
ga boste preživel-
Vam želi**

**vodstvo podjetja
in
uredniški odbor**

6. Strukturni nivo prodaje se mora spremeniti iz sedanjih 80 % predelavnih poslov na 67 %, kar je možno doseči s skrbno načrtovano in agresivno komercialno politiko na izvoznem področju s poudarkom na evropskem in nekdanjem jugoslovanskem trgu.
7. Zagotoviti optimalno število zaposlenih in težiti k racionalnemu razmerju med proizvodnimi in režijskimi delavci.
8. Mikroekonomski okvir bo splošno vodilo pri nadaljnjem odločanju v podjetju, ki mora biti v sozvočju z makroekonomskimi gospodarskimi cilji države. To doseči s sprotnim in učinkovitim izobraževanjem na vseh ravneh poslovanja podjetja.
9. V okviru ustanovljenega invalidskega podjetja za zaposlovanje invalidnih oseb izvajati socialnovarstveni program.

Globalni okvirji strategije razvoja:

Cilj prodajne strategije do leta 2000 je v povečevanju deleža izdelkov z lastno blagovno znamko in zmanjševanje deleža dodelavnih storitev. Izvoz dodelavnih storitev, ki predstavlja v letu 1995 večji delež vseh prodanih količin, se bo do leta 2000 počasi zmanjševal predvsem na račun povečanega deleža blagovnega izvoza, ki je z vidika doseženih tržnih cen ugodnejši.

Naše izdelke CARIER prodajajo v modni trgovini EMITRADE v središču Prage.

Skupna količinska prodaja se bo povečevala do leta 2000 zaradi prodaje tehnološko zahtevnejših ter dražjih modelov hlač (višji cenovni razred), kar bo ugodno vplivalo na finančni rezultat ter s tem na sanacijo finančnih virov.

Cilj proizvodne strategije je, da se organizacija in tehnologija prilagodita potrebam trga. To nam je že do sedaj uspelo, vendar je potrebno narediti proizvodnjo bolj fleksibilno, s krajšim in konkurenčnejšim "odzivnim časom", spremenjenim zahtevam domačih in tujih kupcev - predvsem za dodelavne storitve.

Za to srednjeročno obdobje načrtujemo spremembe v organiziranosti proizvodnih skupin. Nekatere skupine nameravamo v letih 1998 in 1999 ukiniti, ostale skupine pa povečati. Skupno število produktivnih delavcev se bo po letih nekoliko zmanjševalo na račun tistih, ki jim nikakor ne bo uspelo dosežati naših proizvodnih normativov. Z boljšo organizacijo dela in sodobnejšo (konkurenčnejšo) tehnologijo bomo ohranjali delovna mesta in odpirali nova.

Predvidena prodaja po trgih do leta 2000 se bo povečevala v skladu s poslovno politiko. Iz nje so razvidni tudi deleži rasti skupne količinske prodaje podjetja. Le-ti se povečujejo zaradi načrtno preusmeritve prodajnega trga - iz "lohn poslov" na lastni izvoz izdelkov. Najvišjo stopnjo rasti pričakujemo v letu 1999, ko bi se naj prodaja v zahodnoevropske države ustalila na okoli 30 - 40 % proizvodov na leto.

Na zahodnoevropskem trgu je konkurenca v ponudbi hlač velika. Vendar pa so nam izkušnje pokazale, da imamo v zgornjem cenovnem razredu, v katerega so se že uspeli "plasirati" naši izdelki, z vidika zagotavljanja kakovosti našega celotnega paketa ponudbe prednost pred konkurenti, ki prihajajo iz "razvijajočih se" držav - države v tranziciji. To izkušnjo imamo in se nam je že nekajkrat potrdila tudi na trgu "lohn" poslov, kjer smo po svoji visoki specializaciji hlač in kakovosti priznani med zelo znanimi evropskimi proizvajalci, ki sodijo v visok cenovni razred.

Med ostale prednosti sodi poleg povečanja obsega prodaje še:

- večanje izvoza lastnih izdelkov,
- afirmacija firme Elkroj v tujini preko izvoza lastnih blagovnih znamk in večanje tržnega deleža,
- pravočasni dotok informacij z evropskih trgov z vidika strukture povpraševanja in kupne moči,
- obdržati približno enako število zaposlenih delavcev in tako podpreti regionalni gospodarski razvoj Slovenije,
- večje možnosti lastnega razvoja izdelkov,
- dolgoročna ekonomičnost izvoznega posla,
- delna nadomestitev izpada bivšega jugoslovanskega prodajnega trga.

Poslovna strategija podjetja Elkroj je usmerjena v višjo kakovost, produktivnost in izkoriščenost danih zmogljivosti, v obvladovanje stroškov; vse pa seveda evidentirano in ekonomsko izkazano skozi profit podjetja, ki je pogoj za obstoj na konkurenčnih trgih - predvsem tujih.

• Blaženka Tkalič

Prodaja izdelkov

V prvi polovici leta smo na področju prodaje lastnih proizvodov na domačem trgu prodali manj izdelkov kot v istem obdobju lani oz. kot je bilo načrtano v letnem planu.

Padeč kupne moči, povečanje obsega uvoza, nespoštovanje pogodb in storno zaključenih količin v pomladanskem obdobju ter kasnitev pri izdabah zaradi kasnitve reprimateriala pa tudi proizvodnje, so glavni razlogi manjše prodaje in povečan zalog izdelkov.

Do konca meseca aprila smo bili hudo bitko s kupci glede pogojev o medsebojnem poslovanju. Žal smo bili z nekaterimi prisiljeni zmanjšati obseg poslovanja, saj so bili njihovi pogoji za nas nesprejemljivi.

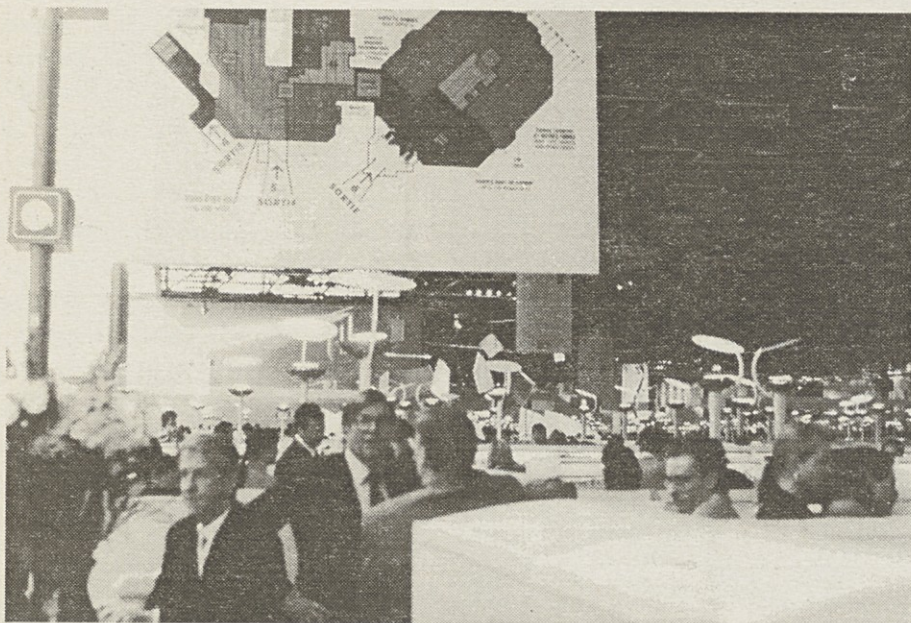
Kljub vsem težavam je Elkroj na domačem trgu trdno zasidran kot največji, najkakovostnejši in najbolj priznan proizvajalec hlač. To nam priznavajo tako kupci kot ostali proizvajalci oblačilne konfekcije.

Kakovost materialov, modnost, brezhibnost krojev in izdelave, stalen razvoj in dober servis kupcev na eni strani ter zniževanje stroškov nabave in proizvodnje so ključne točke za realizacijo ciljev in uspešen boj s konkurenco.

Za pospeševanje prodaje jesensko-zimske konfekcije smo izdelke

opremili z novo obesno etiketo, izdelali smo nove predstavitvene posterje za obe blagovni znamki ter katalog kolekcije.

Proizvodnja izdelkov jesen-zima 96-97 trenutno teče po planu, prav tako dobava osnovne tkanine in repromaterialov. Prav tako teče po planu proizvodnja kolekcije pomlad - poletje 1997.

Sejem tkanin v Parizu

Zaloga izdelkov iz pomladanskega obdobja tako po asortimanu kot kakovosti ni problematična in pričakujemo njeno prodajo v jesenskem obdobju.

Kljub optimizmu glede prodaje kolekcije za jesen - zimo 96, ki je po našem mnenju zelo kakovostna in tržna, pričakujemo na tržišču še naprej zaostrene razmere tako glede trženja izdelkov kot spoštovanja rokov plačila s strani naših kupcev.

Iskanje notranjih rezerv ter zniževanje stroškov poslovanja z zagotavljanjem kontinuirane kakovosti proizvodov in storitev pa je verjetno edina "pomoč", ki jo lahko pričakujemo (od nas samih).

• *Leon Pekošak*

Izbira tkanin za kolekcijo je zahtevno opravilo.

Svet nam diktira delo in razvoj

V zadnjih štirih letih se v tekstilni industriji v Evropi ugotavlja gospodarska recesija ter upadanje tako proizvodnje kot prodaje tekstilnih izdelkov. Zahod se je tam, kjer so plače delavcev dokaj visoke, odločil, da seli delo v dežele tretjega sveta.

V tekstilnem sektorju je v Evropi v zadnjih štirih letih izgubilo delo kar 434.000 zaposlenih, kar pomeni kar 70 % izgube vseh delovnih mest v evropski industriji.

Tekstilna in oblačilna industrija danes zaposluje v Evropski uniji okoli 2,7 milijona ljudi - od tega jih kar 81 % tekstilnih izdelkov izdelajo v Italiji, Nemčiji, Franciji in Veliki Britaniji.

Kot vemo je predvsem konfekcija delovno intenzivna industrija in tudi v razvitem svetu zahodne Evrope zaposluje ženske. Res je, da ima kar 84 % podjetij zaposlenih manj kot 20 delavcev. Ugotavlja se, da je temu vzrok večji pomen drugih porabniških kategorij in hitrejša rast cen blaga za široko potrošnjo. Prodaja oblačil se razlikuje med severnimi in južnimi evropskimi državami. V Veliki Britaniji kar 57 % prodaje vseh oblačil obvladuje deset največjih trgovcev. Ravno nasprotno pa je v Italiji, Španiji in na Portugalskem.

Eden od najpomembnejših dejavnikov gibanja konkurenčnosti in možnosti obstoja so stroški delovne sile, ki je najdražja na Danskem, nato v Nemčiji in Italiji, najcenejša pa je na Portugalskem in v Grčiji. Za popolno sliko pa moramo poleg stroškov dela obvezno prišteti tudi produktivnost, število delovnih dni, odsotnost z dela in transportne stroške. Če upoštevamo vse to, ima Poljska za polovico nižje stroške kot Bolgarija, čeprav so stroški standardne minute na Poljskem višji za 13 %.

Sedaj se vprašajmo, kje se v tem kolesju nahajamo mi, zaposleni v Elkroju. Časi niso rožnati, zato lahko le s svojo delovno zavestjo vztrajamo in dosegamo konkurenčne rezultate v čedalje trši Evropi.

• *Vera Pečnik*

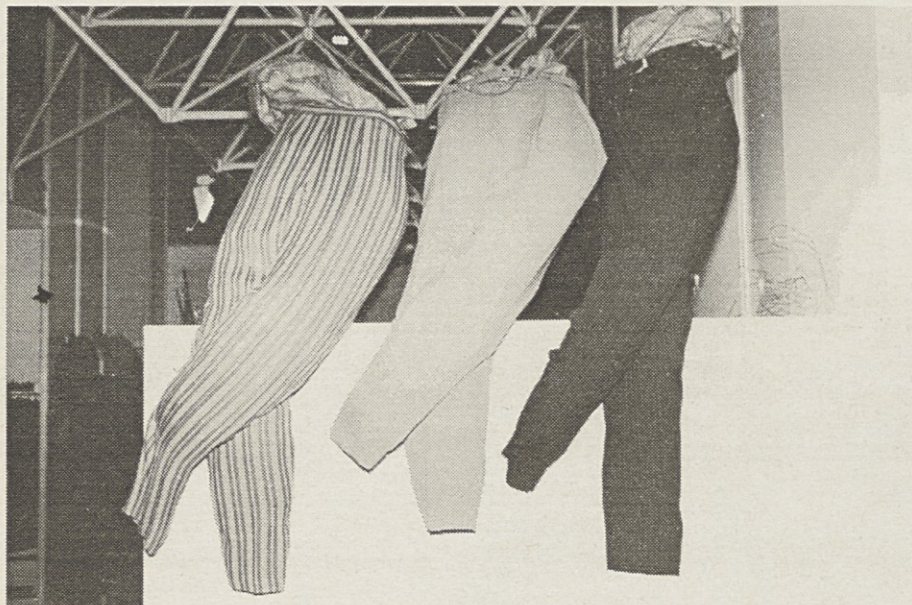
Najboljša minuta, ki sem jo porabil, je tista, ki sem jo investiral v ljudi!

Tržno komuniciranje pri nas in v Evropi

Slovenski oglaševalski trg postaja vsako leto preglednejši in vsako leto lažje primerljiv z ostalimi tržno urejenimi državami.

Sejem mode v Ljubljani v februarju

Razstveni prostor na sejmu mode v Ljubljani je bil dobro ocenjen

Tudi vrednost oglaševalskega denarja je v Sloveniji iz leta v leto višja. Tako je v letu 1995 oglaševalski "kolač" v primerjavi z letom 1994 narasel za 29,7 procentov. Skupna vrednost kolača je bila v letu 1995 skoraj 14 milijard tolarjev oz. 123 milijonov dolarjev oglaševalskega denarja na prebivalca.

Zanimiva je primerjava porabe oglaševalskega denarja v Sloveniji z nekaterimi državami v Evropi. Med sosednjimi državami vodi na lestvici oglaševanja Avstrija, ki za oglaševanje letno porabi kar 189,4 dolarje na prebivalca, sledi Italija z 92,4 dolarji, na Madžarskem so v letu 1995

porabili 32,9, na Češkem 29,5 in v Slovaški 9,1 dolarja na prebivalca.

Primerjava podatkov iz leta 1995 s podatki iz leta poprej nam pokaže, da se je povečal delež televizije in zunanjih medijev, medtem ko je dnevnikom, radiu in ostalim tiskanim medijem procent v kolaču oglaševanja nekoliko padel. Pri dnevnikih je po oglasnem prihodu najvišje uvrščeno Delo, sledita pa mu Večer in Dnevnik. Med časopisi in revijami vodi Nedeljski dnevnik, ki je bil na prvem mestu tudi leto prej, druga je Jana, sledijo pa Primorske novice, Gorenjski glas in Mladina.

To je le delna slika razporeditve oglaševalskega denarja v Sloveniji. Premalo je še namreč podatkov, kam oglaševalci razporejajo tisti del denarja, ki ne gre v medije, koliko gre za druge oblike promocij in predstavitev, koliko gre za direktno trženje, sejme...

Elkroj daje največji poudarek reklamiranju izdelkov preko televizije nato pa ostalih sredstev obveščanja.

• M.M.

Za vodjo ni pomembno, kaj se zgodi, ko je prisoten, ampak tisto, kar se zgodi, ko ga ni!

Lastninsko preoblikovanje podjetja Elkroj Mozirje

V zadnji številki glasila KROJ, ki je izšel decembra 1995, smo vas seznanili, kje smo s postopkom lastninskega preoblikovanja podjetja Elkroj Mozirje. V letošnjem letu smo pričeli s postopkom zbiranja dokumentacije za pridobitev drugega soglasja Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo.

V mesecu marcu 1996 je bil sklican zbor udeležencev notranjega odkupa, na katerem so udeleženci sprejeli Pravila notranjega odkupa. Izvolili so tudi vodjo odkupa Marijo Krivec in namestnika vodje Franca Finkšta. Dokumentacija, ki jo mora podjetje predložiti na Agenciji Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo je zelo obširna in zahtevna. Pogajanja s Slovenskim odškodninskim skladom so zaključena.

Upamo, da nam bo uspelo pridobiti manjkajočo dokumentacijo še pred letnimi dopusti in zaprositi Agencijo za izdajo drugega soglasja, ki je seveda pogoj za vpis lastninskega preoblikovanja v sodni register.

• *Marija Krivec*

ZAČASNA UPRAVA DELNIŠKE DRUŽBE

Začasni nadzorni svet Elkroj, d.d., Mozirje je na svoji prvi seji dne 14.12.1995 sprejel sklep o imenovanjučasne uprave v naslednji sestavi:

1. Marija Vrtačnik, predsednikčasne uprave
2. Vera Pečnik, člančasne uprave
3. Franc Kosmač, člančasne uprave - delavski direktor.

Zaželimo jim uspešno delo!

• *Marija Krivec*

Zakon o izvajanju socialnega sporazuma za leto 1996

Socialni sporazum za leto 1996 določa, da so kolektivne pogodbe, dejavnosti in podjetniške kolektivne pogodbe, osnovni instrument politike plač. Zakon na osnovi tega sporazuma je bil objavljen v Uradnem listu št. 34 z dne 29.6.1996.

V Socialnem sporazumu je določena **minimalna bruto plača - 53.500 SIT na delavca**. To je plača za poln delovni čas za vse zaposlene v Republiki Sloveniji, kar znaša neto 36.938 SIT.

Minimalna plača se je iz prejšnjega trimesečja, ki je bila 47.147 SIT, povečala za 13,5 %.

Pri izplačilu minimalne plače v tej višini se poleg osnovne plače upoštevajo tudi dodatki (delovna doba, nočno delo, izmenično delo, delo v težjih delovnih pogojih) in uspešnost. Če delavec ne dosega norme, mu je potrebno za poln delovni čas kljub temu izplačati 53.500 SIT.

Delodajalec lahko v takšnem primeru, skladno s kolektivno pogodbo, sproži postopek za ugotavljanje delavčeve delovne sposobnosti.

Po zakonu o izvajanju socialnega sporazuma za leto 1996 je izplačilo minimalne plače sankcionirano.

Zajamčeni osebni dohodek pa je osnova za določanje spodnje meje pravic iz naslova socialnega zavarovanja in census za pridobitev teh pravic. (Ul. RS 48/90, 38/94).

Izhodiščna plača za I. tarifni razred po Tarifni prilogi k Splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo za leto 1995 (Ul. RS 22/95) je najnižja osnovna plača za polni delovni čas (42 ur na teden, najmanj pa 36 ur na teden), predvidene delovne rezultate in normalne delovne pogoje.

Izhodiščne plače so določene v tarifnih prilogah ločeno za vsak tarifni razred, ki jih je devet, glede na zahtevnost posameznih delovnih mest. Razmerje med posameznimi tarifnimi razredi do prvega tarifnega razreda izkazuje relativno razmerje, izraženo v koeficientu.

Način usklajevanja izhodiščnih plač z rastjo cen življenjskih potrebščin oz. cen na drobno določa eskalacijska lestvica.

Izhodiščne plače se pri delodajalcu lahko znižajo do 5 %, če bi izplačilo plač ogrozilo obstoj organizacije oz. delodajalca (izguba, stečaj). Ta določba velja tudi za kolektivne pogodbe dejavnosti.

Po letošnjem socialnem sporazumu se izhodiščne plače po tarifnih razredih povečujejo za 85 % rasti cen na drobno, osnovne plače pa se povečujejo za **nominalno razliko** med izhodiščno plačo v tekočem trimesečju in izhodiščno plačo v tekočem trimesečju in izhodiščno plačo istega tarifnega razreda v preteklem trimesečju. Opisan način povečevanja osnovnih plač dolgoročno vodi v uravnilovko plač v podjetju. Čim višja je osnovna plača, tem nižji je delež povečanja te plače.

Osnovna plača zaposlenega delavca je plača, ki izhaja iz pogodbe o zaposlitvi delavca, sklepa o zaposlitvi delavca oziroma drugega akta, ki je podlaga za sklenitev delovnega razmerja in je v njem določen način za izračun plače za opravljanje del in nalog, zaradi katerih je sklenjeno delovno razmerje. Osnovna plača se izplačuje za poln delovni čas, normalne pogoje dela in predvidene delovne rezultate in vključuje dodatke, plače na podlagi delovne uspešnosti in nadomestila.

Plača zaposlenega je plača, ki jo prejme zaposleni za opravljeno delo in je seštevek osnovne plače, dodatkov, nadomestil in plače izplačane na podlagi delovne uspešnosti.

PLAČA = osnovna plača + dodatki + nadomestila + delovna uspešnost

Regres za letni dopust za leto 1996 znaša v bruto znesku 102.000 SIT, kjer pa poslovni rezultati dopuščajo, lahko delodajalci izplačajo regres do povprečne plače na zaposlenega v gospodarstvu v preteklih treh mesecih. Regres se izplača vsem enako.

Sprejeto je tudi 4,0 % znižanje prispevne stopnje za socialno zavarovanje za delodajalce, tako da bi nova skupna prispevna stopnja znašala 15,9 %; hkrati pa je s 1.7.1996 začel veljati davek na plače.

Stopnje davka so:

če znaša mesečna bruto plača zaposlenega, znaša davek

do	90.000			tolarjev	0 %
od	90.001	do	95.000	tolarjev	1 %
od	95.001	do	105.000	tolarjev	2 %
od	105.001	do	115.000	tolarjev	3 %
od	115.001	do	750.000	tolarjev	4 %
do	750.000			tolarjev	10 %

Ta davek se obračunava od individualne bruto plače zaposlenega in ga plačuje delodajalec, kar poveča firmi potrebno maso ob izplačilu plač.

Vzporedno s tem zakonom je vlada predlagala tudi spremembe zakona o dohodnini, ki pa so še v obravnavi in bodo praviloma začele veljati 1. januarja 1997.

To znižanje prispevne stopnje za 4 % in na drugi strani davek na plače, ne pomeni za delodajalca bistvene razbremenitve. Velike obljube vlade o pomoči industriji so povzročile le dodatne probleme in stroške.

V Elkroju Mozirje spoštujemo vse določbe Zakona o izvajanju socialnega sporazuma za leto 1996.

• Jelka Štorgelj

Problematika zaposlovanja invalidov v invalidskih podjetjih

Zaposlovanje invalidov je problematika širše družbe, ki bo morala v prihodnje temu posvetiti večjo pozornost pa tudi ugodnejše materialne pogoje, če hočemo, da ne bomo v bližnji prihodnosti ustvarili stanje, ko bodo invalidi sloj prebivalstva R Slovenije, ki bo zaradi neustrezne socialne politike države izključno na bremenih le-te. To kažejo tudi podatki, saj je bilo konec decembra 1995 na Republiškem zavodu za zaposlovanje registriranih 7.125 brezposelnih invalidov, od tega 77 % delovnih invalidov.

Ker gospodarske družbe in zavodi z davčnimi olajšavami in denarnimi nadomestili niso stimulirani za zaposlovanje invalidov, se je zaposlovanje le-teh v celoti ustavilo, povečal pa se je pritisk na pridobitev soglasij za ustanavljanje invalidskih podjetij. V tem trenutku je v Sloveniji že preko 100 invalidskih podjetij, v katerih je zaposlenih 6.000 delavcev, od tega 3.100 invalidov.

Država s predpisi omogoča invalidskim podjetjem različne olajšave pri poslovanju (ni potrebno odvajati prispevkov, subvencije za invalide v višini 50 % zajamčene plače - v Elkroj I.P. d.o.o. to pomeni 165.000,00 SIT mesečno), vendar to predstavlja le približno 30 % potrebnih sredstev za normalno poslovanje, 70 % dohodka pa je potrebno ustvariti na trgu. Zato kljub olajšavam večina invalidskih podjetij posluje na robu rentabilnosti.

V pripravi je projekt "Nacionalni program usposabljanja in zaposlovanja invalidov", ki ga izdeluje delovna skupina imenovana od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. To ministrstvo bo tudi odgovorno za izvedbo ukrepov, ki jih bo predlagala že omenjena delovna skupina strokovnjakov.

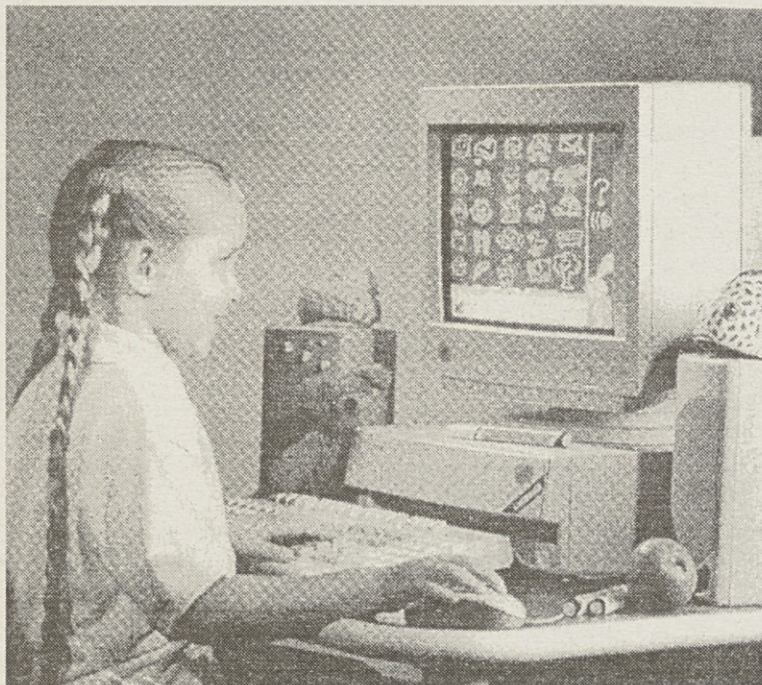
Kljub vsemu pa ostaja nespremenjeno dejstvo, da bo tudi v prihodnje potrebno reševati problem zaposlovanja invalidov tam, kjer ti nastajajo v podjetjih. V Elkroju bomo boljše razmere za invalide ustvarili le z večjo mero strpnosti in intenzivnejšega sodelovanja invalidov, strokovnih in vodilnih delavcev.

• Franjo Remic

Vzemi si minuto, preglej svoje cilje, preveri svoj napredek, primerjaj, če je tvoje vedenje skladno s tvojimi cilji!

Avtomatska obdelava podatkov

Začetki avtomatske obdelave podatkov v podjetju Elkroj segajo približno deset let v preteklost, ko so se pojavila prva razmišljanja o njeni potrebnosti in uporabnosti, kar se je odrazilo v skupnem načrtovanju in delu s sosednjimi podjetji in takratnim slovenskim monopolnim dobaviteljem računalniške strojne opreme, ki je nastopal tudi v vlogi proizvajalca in dobavitelja računalniške programske opreme.

Razmišljanje o vlogi, mestu in pomenu AOP-ja, ki je bilo značilno za večino slovenskih podjetij tistega obdobja, se je odražalo tudi v organizaciji in v načinu dela takratnih računalniških centrov (RC), saj je velika večina te-teh zadovoljevala trenutne potrebe posameznih uporabnikov - služb, brez potrebne načrtnosti, koordinacije in strategije, ki bi morala biti osnova celotnemu delovanju RC kot sestavnega dela podjetja.

Posledica takšnih, v glavnem nenačrtovanih pristopov in iz njih izhajajočih rezultatov se je odrazila v tem, da je postala prva in hkrati osnovna funkcija delovanja RC avtomatizacija obračuna osebnih dohodkov in morda še nekaterih drugih področij. Hkrati pa je bil to odraz takratnega načina razmišljanja in dejanskega stanja, ki je pojasnjeval takratno stopnjo razvoja tega področja, z nekaterimi izjemami - podjetji, ki so zmogla večja vlaganja v izobraževanje, katerega posledica je bila tudi sprememba miselnosti o vlogi in pomenu računalništva in informatike ter v spoznanju, da so tudi informacije eden izmed pomembnih virov podjetja.

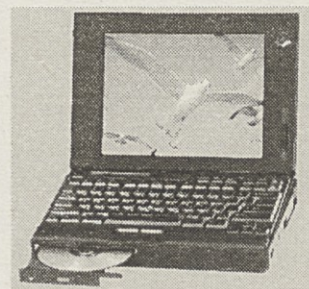
Tudi izgradnja računalniške podpore informacijskemu sistemu (RPIS) podjetja Elkroj pri tem, v glavnem, ni izstopala iz navedenih okvirov, vzroki za to pa so bili verjetno različni.

Kljub navedenemu, je trenutna RPIS zgrajena do te mere, da so računalniško podprta vsa pomembnejša področja oziroma poslovne funkcije. Istočasno pa lahko rečemo, da je računalniška podpora med kvalitetnejšimi v svoji branži tudi z vidika razmerja med vloženimi sredstvi in doseženimi rezultati, saj je cena informacijske tehnologije še vedno visoka, ne glede na to, da je trend razmerja cena/zmogljivost v upadanju.

Pri tem pa se je začel pojavljati vpliv nenačrtne izgradnje, zastarelosti nekaterih segmentov, vpliv oziroma posledice fluktuacije,

nedokumentiranosti, organizacijskih ter drugih sprememb, kar vodi v razmišljanje o potrebnosti reinženiranja ali pričetka izgradnje nove RPIS na enotnih osnovah, ki bi morala temeljiti na večji načrtnosti, teamskemu delu, hkrati pa imeti ustrezno podporo vodstva, ki je bistvenega pomena za pričetek tako zahtevnega in obsežnega projekta.

Ob morebitni odločitvi vodstva za pričetek priprav za realizacijo takšnega projekta, katerega začetne aktivnosti bi lahko potekale istočasno, pa je potrebno zagotoviti tudi prehod iz obstoječega računalnika MicroVAX III na nov računalniški sistem DECAlpha 2100, ki je bil v svoji osnovni konfiguraciji nabavljen predvsem zaradi zastarelosti in preobremenjenosti sedanjega sistema.

Sodobnost novega računalniškega sistema pa, kljub izredno hitremu napredku računalniške tehnologije, zagotavlja njegovo večletno primernost in uporabnost, saj so njegove razširitvene zmogljivosti (procesorji, diskovne kapacitete, možnost širitve spominskih zmogljivosti) takšne, da nas pri sedaj znanem obsegu dela ne morejo omejevati.

Perspektivno, vendar le v okviru morebitnega projekta oziroma na osnovi analize, ki bo ugotovila smiselnost in potrebnost, pa bo potrebno razmišljati tudi o posodobitvi drugih področij, ki so trenutno še odprta, so pa tudi pomembna tako z vidika večje ažurnosti poslovanja kakor tudi vodenja in upravljanja npr.: managerski informacijski sistem, kontrola kakovosti, komercialni predstavniki, uvedba črtne kode itd.

• M. Ravnik

Fluktuacija v prvih šestih mesecih leta 1996

Prav je, da vam nekoliko поблиže predstavimo delavce, ki so na novo sklenili delovno razmerje pri Elkroju in tudi tiste, ki so prenehali delati.

V prvem polletju letošnjega leta do 30.6.1996 je torej sklenilo delovno razmerje 13 delavcev, z delom pa je prenehalo 37 delavcev.

Prišli:

	Priimek in ime	Poklic	Delovno mesto
1.	Kopriva Borut	monter elektr. omrež	likalec
2.	Tišljarič Andreja	konfekcionar	pripravnik
3.	Prislan Jožica	administrativni tehnik	čiščenje nitk
4.	Križnič Senka	turistični tehnik	konfekcionar
5.	Komar Anita	kuharica	konfekcionar
6.	Brdnik Gregor	orodjar	polagalec
7.	Bastelj Mateja	pletilja	likalec
8.	Osojnik Milan	orodjar	likalec
9.	Urbanc Anica	NK delavka	konfekcionar
10.	Kladnik Rado	električar	polagalec
11.	Kajtna Matej	NK delavec	likalec
12.	Belak Janez	oblikovalec kovin	likalec
13.	Škruba Jasmina	konfekcionar	konfekcionar

Z delom pa je prenehalo 37 delavcev, in sicer:

TABELA I: Delavci, ki so prenehali po kvalifikacijski strukturi

Kvalifikacija	F	%
NK delavec	8	21,7
KV konfekcionar	11	29,7
Konfekcijski tehnik	4	10,8
Orodjar	2	5,4
Kemijski laborant	1	2,7
Varnostni tehnik	1	2,7
Računalniški tehnik	1	2,7
Gozdar	1	2,7
Komercialni tehnik	1	2,7
Administrativni tehnik	2	5,4
Turistični tehnik	1	2,7
Prodajalec	2	5,4
Višji upravni delavec	1	2,7
Natakarica	1	2,7
Skupaj	37	100,0

Če pogledamo gornjo tabelo, vidimo, da je največ delavcev zapustilo podjetje s kvalifikacijo do IV. stopnje, kar je do neke mere razumljivo, saj ima kar 2/3 zaposlenih takšno kvalifikacijo.

Ugotoviti sem želela tudi vzrok prenehanja delovnega razmerja, kar nam kaže spodnja tabela:

TABELA II: Vzrok prenehanja dela

Vzrok	F	%
Preselitev	1	2,7
Ustreznejše delo	13	35,2
Tehnološki višek	2	5,4
Smrt	1	2,7
Invalidska upokožitev	1	2,7
Varstvo otrok	3	8,1
Delo na kmetiji	2	5,4
Delo za določen čas	9	24,3
Nezadovoljstvo z delom	5	13,5
Skupaj	37	100,0

Vidimo torej, da je največ delavcev prenehalo z delom, ker so našli ustreznejše delo pri drugem podjetju, ali so bili zaposleni za določen čas in jim pogodbe o zaposlitvi nismo več podaljšali.

Štipendije

Za šolsko leto 1996/97 je bilo razpisanih:

- 5 štipendij za poklic šivilja - krojačica
  - 1 štipendija za poklic dipl. inž. konfekcije.
- Rok za prijavo je bil 30.6.1996. Do roka so prispele tri vloge za štipendijo šivilja - krojačica in 1 vloga za štipendijo dipl. inž. konfekcije.

• Zora Štruel

Svet delavcev

Na neposrednih volitvah dne 20.12.1995 so bili v svet delavcev izvoljeni:

1.	Dobnik Irena	PE Šoštanj
2.	Žagar Sabina	PE Šoštanj
3.	Travner Joža	A1
4.	Poljanšek Jožica	B2
5.	Marovt Joža	A3
6.	Žehelj Mateja	B3
7.	Letojne Silva	A4 in A5
8.	Hribernik Nevenka	B4 in B5
9.	Mekiš Milan	Likalnica B
10.	Božič Zdenka	Krojilnica A
11.	Štorgelj Jelka	Plan
12.	Fužir-Puncer Breda	Skladišče surovin
13.	Ugovšek Mija	Priprava dela

Za predsednika sveta so izvolili Jelko Štorgelj, za namestnika predsednika pa Sabino Žagar.

Maslenica

Počitniški dom Elkroja v Maslenici je razdejan

Tudi Elkroj je direktno prizadela vojna vihra na Hrvaškem. Elkroj je leta 1982 kupil počitniški dom v Maslenici pri Zadru. Delavci smo radi zahajali tja, saj je tam druga - sredozemska - klima, čisto morje in zanimivi kraji za ogled (Zadar, Paklenica, Posedarje itd.). Zaradi vojne na Hrvaškem je bilo počitnikovanje v tem domu prekinjeno. Kraj Maslenica in kraje okrog nje je vojna zelo prizadela. Razrušen je znameniti masleniški most, restavracija in motel ob njem, mnogo hiš je porušenih in požganih.

"Tudi Elkrojev dom je razdejan, poskušali so ga zažgati, saj so v zgornjem nadstropju zakurili postelje in posteljnino, vendar ni zagorelo, tako da je streha ostala cela. Uničili in odnesli so vse, kar je bilo možno.

V kraju trenutno ni elektrike, vode in telefona. Nekateri sosedje že obnavljajo svoje hišice. Postavili so drogove za elektriko, kablov pa še ni. Okolica hiše je zaraščena in zatrpana s smetmi in odpadki"... sta povedala Janez Kolar in Franc Kosmač, ko sta se pred kratkim vrnila iz Maslenice.

• Marija Miklavc

Ko končate grajo s pohvalo, ljudje razmišljajo o svojem vedenju in ne o vašem!

Odpadki

Cilj svetovnega gospodarjenja z odpadki je gospodarjenje v krožnem toku, kar pomeni, da so današnji odpadki jutrišnje surovine

V Evropski uniji tej problematiki posvečajo čedalje večjo pozornost, osnovna načela politike ravnanja z odpadki se nanašajo predvsem na:

– ukrepe, ki preprečujejo nastanek odpadkov pri izvoru, recikliranju in ponovno uporabo odpadkov ter varno, za okolje sprejemljivo končno odlaganje

- ustrezno davčno politiko za stimuliranje teh ukrepov
- sisteme zbiranja in nadzora
- ravnanje z odpadki čim bližje kraju njihovega nastanka
- nadzor nad gibanjem odpadkov ter uravnavanjem njihovega izvoza in uvoza
- prepoved odlaganja odpadkov, ki niso predhodno obdelani oz. nevtralizirani
- sanacija opuščenih odlagališč ob natančni analizi odloženih odpadkov.

Ukrepi Evropske unije strategije integralnega ravnanja z odpadki naj se izvajajo po naslednjem zaporedju:

1. Nastajanje odpadkov preprečimo ali čimbolj omejimo.
2. Odpadke uporabimo ali predelamo v koristno surovino
3. Ostanke energetsko izkoristimo v sežigalnicah, kompostnikih in plinskih generatorjih
4. Preostale odpadke varno odloži-mo na urejenih deponijah.

Krog ukrepov mora biti vedno zaključen. Posebno pozornost je potrebno posvetiti sortiranju, saj lahko predelamo le istovrstne odpadke, stroški odvoza in odlaganja odpadkov pa iz dneva v dan naraščajo.

Tudi v Elkroju smo ugotavljali, da je postavka za odvoz odpadkov tako narasla (preko 4 milijone sit letno), da je bilo potrebno in vredno o njej razmisliti. Pred leti je tekstilne odpadke iz Elkroja že odvažalo podjetje Surovina iz Žalca. Zaradi problemov pri predelavi in prodaji se je za nekaj časa ustavil ta prevzem in smo kar nekaj let vse odpadke odvažali na smetišče v Hom. Kljub prizadevanjem

smo se šele v lanskem letu uspeli dogovoriti z DINOSOM iz Maribora, da tekstilne odpadke oni prevzemajo in jih tudi plačujejo. Kartonski papir odvažajo in plačuje DINOS Velenje, ostali papir pa tudi odvažajo DINOS Velenje, vendar ga ne plačuje. Papirnate role prevzema Tekstilna tovarna Prebold, ostale papirnate in lesne odpadke pa vozimo na GLIN GRIF Nazarje, kjer jih sežgejo.

Pri naši proizvodnji ostaja precej folije. Z GLIN GRIF Nazarje se dogovarjamo o možnosti zažiga le-te. Če se bodo naši dogovori realizirali, se bodo stroški odvoza odpadkov bistveno zmanjšali.

• *Marija Miklavc*

Položaj in vloga delavskega direktorja v delniški družbi

Delavski direktor je tisti organ v sistemu upravljanja in soupravljanja, o katerem si niso enotni pravni in ekonomski strokovnjaki, ki se s tem javno in svetovalno ukvarjajo. O položaju delavskega direktorja gre za tri mnenja oz. stališča:

- delavski direktor kot izključno predstavnik delavcev v upravi družbe, ki nima pooblastil za zastopanje družbe in ne svojega področja dela
- delavski direktor kot predstavnik delavcev v upravi družbe, ki je hkrati njen polnopravni član in ima tudi določeno področje dela
- delavski direktor kot izvršilni manager - kadrovski direktor - ki je znotraj uprave pristojen za reševanje kadrovskih in socialnih zadev ter uživa tudi zaupanje delojemalcev.

Položaj in vloga delavskega direktorja v naših delniških družbah

Izhajajoč iz naše normativne ureditve upravljanja gospodarskih družb lahko govorimo o dvojni vlogi delavskega direktorja, ki jo uresničuje na dveh straneh:

- na strani kapitala
- na strani dela.

Na strani kapitala je delavski direktor enakopraven član kolektivne uprave delniške družbe tako glede pravic kot glede obveznosti. Skupno z drugimi člani uprave je solidarno odgovoren za poslovanje družbe.

Delovno je podrejen predsedniku uprave družbe. Imenuje ga nadzorni svet in je tudi pod njegovim strogim nadzorom. S pogodbo med delavskim direktorjem in družbo se lahko določijo njegove obveznosti znotraj uprave ali na določenih področjih družbe.

Na strani dela se preko delavskega direktorja izvaja sodelovanje delavcev pri upravljanju, v najtesnejši povezavi s svetom delavcev.

Njegovo imenovanje in razrešitev predlaga svet delavcev. Je tudi tesno povezan s podjetniškimi sindikati, vendar ni njihov zastopnik. Delavski direktor zastopa in predstavlja interese delavcev v kadrovskih in socialnih zadevah. Naša zakonodaja je glede opredelitve delavskega direktorja zelo ohlapna in zato lahko vsaka družba s svojimi internimi akti bolj ali manj zniža njegova pooblastila v delovnem področju. Nekatere družbe so delavskemu direktorju zakonsko dano pooblastilo povsem odvzele in deluje zgolj kot posrednik med članom uprave in organom soupravljanja, kar pa je povsem nesmiselno in neracionalno. Potrebno se je zavedati, da delavski direktor po svojem izhodiščnem položaju pripada strani kapitala in ga zato tudi obravnavati kot polnopravnega člana podjetniške uprave.

Področje dela delavskega direktorja

Logično je, da naj bi imel delavski direktor podobno kot drugi člani uprave nekakšno svoje področje dela. Lahko se ga omeji zgolj na ozko delovanje zastopnika delavcev v vlogi formalnega posrednika med kapitalom in delom in ni pristojen

za nobeno področje dela. Lahko se določi, da bo predstavljal kadrovsko-socialno področje, med navedenima ekstremnima rešitvama pa je sigurno še več možnih položajev.

Vsak položaj seveda določa tudi vlogo, ki jo bo opravljal, ustrezno tej vlogi pa mora biti opredeljeno njegovo področje dela in temu tudi ustrezna organizacija. Kakšen poseben vzorec ali model za določanje in oblikovanje področja dela delavskega direktorja ne obstaja, ampak gre za interno zadevo.

Delavski direktor je v svoji vlogi koristen, ker prevzema skrb za zaposlene in koristen za delo, ker razvija sodelujoče vodenje in s tem ozračje medsebojnega zaupanja v družbi.

• *Marija Krivec*

Po češnje v Goriška Brda

25. maja smo se ob 5.30 uri zbrali pred Elkrojem v Šoštanju in se odpravili na naš sindikalni izlet. Naša prva postaja je bila na avtocesti, kjer smo spili prvo kavico in nato nadaljevali pot do Nove Gorice, kjer nas je čakal vodič.

Odpeljali smo se v Goriška Brda, kjer so nam pripravili degustacijo češenj in vina. Po krajših postankih v Goriških Brdih, kjer smo si ogledali še druge zanimivosti, smo se odpeljali proti Mostu na Soči. Tam smo se vkrcali na barko "Lucija". Med vožnjo po akumulacijskem jezeru reke Soče so nam postregli s kosilom. Kapitan barke je po starih šegah še poročil naša sodelavca, muzikant nam je vmes kaj zaigral in bilo je sproščeno in veselo. Ob odhodu z barke je ženin nevesto odnesel na kopno. Potem smo nadaljevali do Tolminskih korit. Ogledali smo si korita Tolminke in Zadlaščice, sotočje obeh rek, dolino majhnih slapov imenovano "Skakalce" in del Dantejeve jame. Do parkirišča smo se vračali preko Hudičevega mostu, ki se razpenja 60 metrov nad reko Tolminko.

V majhnem gostišču smo imeli še degustacijo sira in možnost nakupa. Tam smo se ob glasbi malo odpočili in potem tudi zaplesali. Nato smo se odpeljali do gostišča v Mostu na Soči, kjer nas je čakala večerja.

Po dobri večerji nam je naš muzikant zaigral lepe melodije in tako smo si dobro nabrusili tudi pete.

Vreme je bilo čudovito, družba tudi, zato smo se proti domu vračali v nočnih urah s prijetnimi spomini na lep izlet.

• *Milena Mevc*

Obisk v rudniku lignita v Velenju

V januarju letošnjega leta se mi je ponudila prilika za ogled Rudnika lignita v Velenju. Ekskurzija v Rudnik, ki sem se je udeležila, je organizirala sekcija novinarjev v podjetjih Društva novinarjev Slovenije. Rudnik je v naši neposredni bližini, le nekaj sto metrov od obrata Elkroja v Šoštanju.

V rudniku lignita Velenje

Najprej smo doživeli lep sprejem v tajništvu Rudnika. Pomočnik tehničnega direktorja nam je predstavil rudnik. Povedal je, da je v rudniku zaposlenih 4.000 delavcev, od teh jih le 300 dela neposredno na odkopu, ostali pa opravljajo razna vzdrževalna in druga dela. Delajo v treh izmenah, t.j. dopoldne, popoldne in ponoči. Premog kopljejo na 4 čelih. Rudnik je zelo moderniziran. Imajo računalniško vodenje proizvodnje in računalniško spremljajo pogoje dela v rudniku. Največ premoga dobavljajo Termoelektrarni v Šoštanju, prodajo pa ga tudi drugim kupcem. S Termoelektrarno so se dogovorili, da pepel, ki ostaja od elektrarne, vračajo nazaj v rudnik.

Ogledali smo si tudi jamo in delo v njej. Pred spustom v jamo smo se preoblekli v rudarske obleke in se opremili z jamskimi svetilkami ter napravami za kisik. Pred vhomom v jamo tudi vse obiskovalce vpišejo v posebno knjigo, ker se nikoli ne ve, ali se boš vrnil iz nje ali ne. Z dvigalom smo se spustili 300 m globoko. Po jami so razpeljane široke dostopne poti - tudi železnica in vlečnica. Ogledali smo si eno od čel, kjer kopljejo premog. Proizvodnja je zelo avtomatizirana, premog pada na tekoči trak in potem po transportu iz jame. Zato je produktivnost dela kljub majhnemu številu zaposlenih rudarjev na odkopu zelo visoka.

Hodili smo po rovih, kjer je bil močan prepih, na določenih predelih je bila voda - blato, ponekod se je kadilo in primanjkovalo zraka. Z rudarji smo se pozdravljali s SREČNO. Res se počutiš zelo neboljenega in majhnega, saj obstaja stalna nevarnost za nesrečo. Videli smo, da so pogoji dela res težki in ugotavljali, da so tako višje plače kot subvencionirana delovna doba v rudarskem poklicu upravičene.

Mnoge delavke Elkroja, posebno v obratu v Šoštanju, imajo za može rudarje, ki delajo v tem rudniku. Prav je, da jih razumejo, ker opravljajo težko in nevarno delo.

• Marija Miklavc

Novo vodstvo sindikata

Izvršilni odbor Sindikata na Prihovi je izvolil za predsednico sindikata go. Jožico Usar, poročeno Žagar, ki dela kot pomočnik skupinovodje v skupini A1. Za tajnika je bila izvoljena Zora Štručl, kadrovik, za blagajnika pa Irena Kokalj, vodja finančne službe.

Jožica Žagar je sorazmerno mlada, stara 25 let. V Elkroju je zaposlena od leta 1989. Končala je srednjo konfekcijsko šolo in kar krepko poprijela za delo tako, da ji je bilo zaupano delo pomočnika vodje skupine A1. Ta skupina je največja v Elkroju in šteje 101 delavca.

Vodenju Sindikata se je sprva upirala, ko pa so ji obljubili člani IO Sindikata, posebej še g. Franc Kosmač, da ji bodo pomagali pri delu, je privolila v izvolitev.

Povprašala sem jo, kako si zamišlja vodenje Sindikata, pa je odgovorila:

"Želim, da bi se nadaljevale aktivnosti Sindikata, ki so v Elkroju že utečene, to je uresničevanje kolektivne pogodbe, izleti, možnost nakupa izdelkov po ugodnih cenah itd. Trenutno je zelo aktualna oblika izplačila regresa za letni dopust. Po novem socialnem sporazumu je minimalna plača 53.500,00 SIT in je nekoliko višja kot je bila doslej. To pa ne vpliva na plače tistih delavk, ki dosegaajo kar precejšen procent norme in tudi zelo malo zaslužijo. Razlika pri plači med slabimi in dobrimi delavci se je skrčila."

Jožica Žagar se je pred nedavnim poročila in sem jo vprašala po njenih načrtih v zasebnem življenju. Povedala je:

"Po poroki z možem Stankom sem se preselila k njegovi družini v Loke in zaenkrat živimo v skupnem gospodinjstvu. V neposredni bližini novega doma si gradiva stanovanje in se bova predvidoma preselila vanj že v naslednjem letu. Z gradnjo in ustvarjanjem novega doma je veliko skrbi.

Vsem sodelavkam in sodelavcem želim prijeten dopust!"

Jaz pa ji želim mnogo uspehov pri delu, vodenju Sindikata in njenem osebnem življenju.

• Marija Miklavc

JELKA REBERČNIK

Jelka Reberčnik se je rodila 21.4.1950. Po končani osnovni šoli se je zaposlila v Elkroju kot likalka in to delo opravljala 20 let, zadnjih 5 let je delala kot invalid III. kategorije na kompletiranju izdelkov.

Pogoji dela na delovnem mestu likalec (toplota, vlaga, prepih) zelo vplivajo na počutje in zdravje, zato je po dolgih letih začela bolehati zaradi sklepne revme in

zaradi posledic poslabšanja osnovne bolezni bila v januarju letošnjega leta invalidsko upokojena.

Za naprej nima kakih posebnih načrtov zaradi tega, ker je njena prva skrb nega hčerke in ostarele mame. Želi si samo zdravja zase, da bi lahko poskrbela za hčerko in mamo in urejala hišo, njivo, ki jo ima ob hiši in rože, ki tako lepo krasijo njen dom.

MARIJA RAJTER

Marija Rajter se je rodila 27.9.1939 v Florjanu pri Gornjem Gradu. Po končani osnovni šoli je do 20. leta delala doma na kmetiji, čeprav si je zelo želela, da bi nadaljevala šolanje v gradbeni stroki. Službovala je v Titanu v Kamniku in Eti Kamnik, leta 1972 pa se je zaposlila v Elkroju kot konfekar, in to delo vseskozi z veseljem opravljala. V vsej delovni dobi, t.j. 22 letih, je bila

v staležu bolnih le 1 teden. Kljubovala je dobremu in slabemu in dočakala upokojitev v Elkroju.

Za naprej si želi zdravja, da bi lahko opravljala svoja načrtana dela. Pravi, da ji bo Elkroj ostal v lepem spominu.

"Sistem varovanja okolja" - naša prihodnost

Slovenija s svojimi naravnimi lepotami sodi v vrh tistih držav, ki morajo izvajati sodobno varstvo okolja.

Že leta 1994 je Slovenski institut za kakovost in meroslovje aktiviral projekt "Sistem vodenja podjetij z vidika varovanja okolja", ki ga je financiralo Ministrstvo za znanost in tehnologijo. V ta projekt je bilo vključenih osem slovenskih podjetij. Med glavnimi motivi za vključitev v projekt sistema varovanja okolja so naslednji glavni razlogi:

- večja varnost pred nesrečami
- priprave na bodočo zakonodajo s tega področja
- skrb za odgovornost vseh zaposlenih za boljši odnos do okolja
- izboljšana konkurenčnost
- vklapljanje in sodelovanje z okoljem.

Toda, ko analiziramo sodelovanje in vključevanje vseh zaposlenih v ta projekt, nas analize opozorijo na naslednje ključne probleme:

- varstvo okolja mora postati sestavina in poslovni del dela v podjetju in v okolici, kjer živijo zaposleni
- zaposleni imajo mnogokrat še vedno pasiven odnos do okolja
- pri sodobnih oblikah vodenja mnogokrat nastajajo ovire zaradi določenih materialnih in socialnih stisk zaposlenih.

V primeru, da se bomo odločili za sistemsko razreševanje na področju sistema varovanja okolja, moramo izobraziti in dvigniti nivo zavesti vseh zaposlenih ter jih usposobiti za varno delo, ki se nikakor ne kaže samo pri osebnem zdravju in preprečevanju nesreč, pač pa predvsem pri zavestnem delu v smeri vedno manjših negativnih vplivov na okolje v vseh oblikah in na vseh nivojih našega življenja.

Sočasno z vsemi aktivnostmi na področju varovanja okolja se ureja tudi zavest vseh zaposlenih do boljšega in kakovostnejšega življenja na vseh nivojih.

Kot priznanje za ta trud pa bi prineslo ponovno večjo veljavnost in cenjenost podjetja Elkroj v domovini in tujini, saj bi s tem dobili priznanje za standard skupine 14000.

• Vera Pečnik

Enoizmensko delo v PE Šoštanj

Pred slabim letom smo v šoštanjskem obratu spremenili način dela. Viseči transport je prinesel veliko sprememb in prednosti, saj smo z njim prešli med drugim na enoizmensko delo.

Kar nekaj časa smo potrebovali, da smo se privadili. Zdaj je delo že precej utečeno in težav je iz dneva v dan manj. Sam transport nudi večji pregled v tekoči proizvodnji. Veliko manj je prenašanja in medfazne zaloge.

Proizvodnja je lepo in tekoče urejena. Prihrani se tudi veliko prostora, saj niso potrebne odlagalne mize in police.

Prednosti je še veliko, nedvomno pa je največja enoizmensko delo. Delo v dopoldanski izmeni je veliko bolj ugodno za delavke, predvsem tiste z družinami. Kot vedno nas preganjajo roki za izdelavo in zato je potrebno veliko dodatnega dela. To delo lahko zdaj

opravimo v popoldanskem času. Tako se izognemo napornemu nočnemu delu.

Kljub vsem prednostim in izboljšavam, ki jih uvajamo v proizvodnjo, pa je delo v konfekcijski industriji zelo naporno. Delavke potrebujejo tudi veliko razumevanja in strpnosti tako v službi kot tudi doma pri svoji družini.

• Ana Boršnak

Mihov memorial

Minilo je prvo leto po smrti Miha Podsedenska, ki je opravljaj v Elkroju dela vodje komercialnega sektorja.

V njegov spomin smo organizirali prijateljsko nogometno srečanje med proizvajalci in kupci na igrišču na Ljubnem ob Savinji.

Na srečanje smo povabili poslovne partnerje iz Slovenije, ki so bili tudi njegovi in naši dobri znanci in prijatelji. Udeležba je bila velika. Najprej smo jih sprejeli v Elkroju, jih peljali tudi v skladišče gotovih izdelkov, kjer so mnogi tudi kupili naše proizvode za prodajo v svojih poslovnih enotah, nato pa odšli na nogometno igrišče.

Najuspešnejši so bili trgovci iz Maribora, druga je bila ekipa Elkroja, tretji pa trgovci iz Ljubljane.

Rezultati:

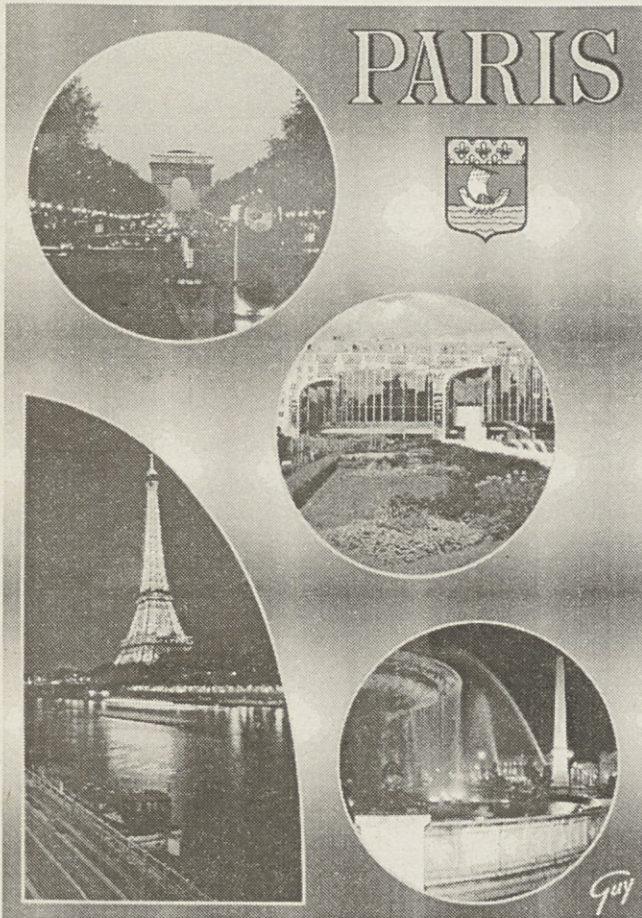
Elkroj - Maribor	2 : 4
Elkroj - Ljubljana	4 : 0
Ljubljana - Maribor	0 : 4.

Razdeljeni so bili pokali kot priznanja za sodelovanje in trud.

Znani in priznani slikar iz Nazarij, g. Jože Horvat-Jaki je ob tej priliki podaril dve sliki, ki sta bili izročeni ekipama iz Maribora in Ljubljane.

Upamo, da se bodo taka športna srečanja, ki so tudi poslovno zanimiva, nadaljevala tudi v prihodnje.

• *Andrej Ocvirk*

Nagrajeni kupec hlač **CARIER** nam je poslal pozdrave iz Pariza

ŠTEFKI V SLOVO

Dne 8. marca 1996, ravno na dan žena, smo zvedeli kruto resnico, da je Štefka Pahovnik omagala v neizprosne boju z zahrbtno boleznijo in da je ni več med nami.

V decembru 1995 je praznovala svoj 47. rojstni dan. V Elkroju se je zaposlila leta 1972 po rojstvu hčerke Bernarde. Nato je rodila še hčerko Agico in izpolnila poslanstvo, ki ji je bilo dano ter bila srečna

v krogu svojih najdražjih.

V Elkroju je delala polnih 25 let, večinoma na stroju za entlanje, nazadnje na kompletiranju izdelkov.

Bila je vestna in priljubljena sodelavka.

Bila je predsednica in članica samoupravnih organov, aktivna v sindikatu. Njene tehtne in premišljene besede so vedno nekaj veljale, njen nasmeh nas je osrečeval.

Že leta 1994 ji je začelo nagajati zdravje. Njen boj z boleznijo se je nadaljeval vse leto 1995. Bolezen je voljno prenašala in dolgo časa upala na ozdravitev. Njeni domači, posebno mož in obe hčerki, so z neizmerno ljubeznijo skrbeli zanjo in ji vlivali upanje na ozdravitev, vendar je bila bolezen močnejša.

Odšla je od nas v kraj, kjer ni bolečin, gorja in trpljenja.

Ostala nam bo v lepem spominu.

Sodelavci

ZAHVALE

Vsem sodelavkam se ob smrti mojega očeta zahvaljujem za darovane sveče, denarne darove, izraženo sožalje in spremstvo na zadnji poti.

Mija Livk

Ob izgubi dragega očeta in starega očeta se sodelavkam in sodelavcem Elkroja iskreno zahvaljujem za izražena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti.

Fanika in Romana Beričnik

Ob težki izgubi ljubega, dobrega, zlatega moža, atija in starega ata, se celotnemu kolektivu iskreno zahvaljujemo za vso pomoč, darovano cvetje, sveče, za izrečeno sožalje, hvala vsem, ki ste nam stali ob strani v tako težkih trenutkih, ga pospremili v mnogo, mnogo prerani grob. Posebej pa še hvala izmeni B2 in B4. Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej.

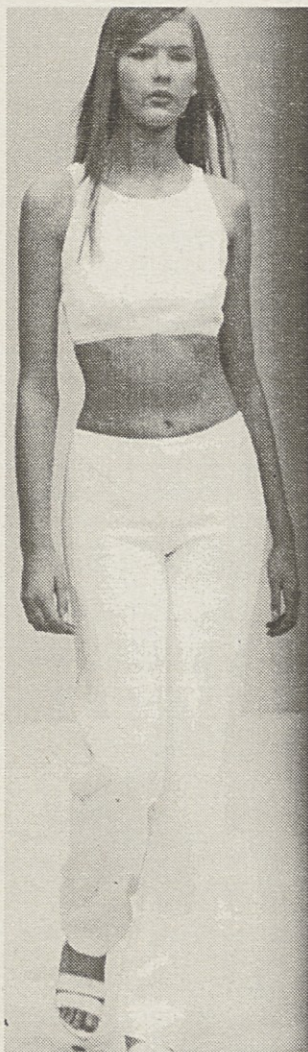
Žalujochi žena Marija in hčerka Simona

Ob izgubi dragega očeta se sodelavcem adjustirnice in AI skupine prav lepo zahvaljujem za darovano cvetje, sveče, denar in spremstvo na zadnji poti.

Fanika Mikek

Modne smernice

Letošnje poletje je ženska moda čistih linij in nežnih barv. Linije so vedno ravne, oprijete ali lahko navzven.

Kot važni modni dodatki so: okrasni gumbi, razne verižice, zadrge, tanjši pasovi, predvsem pa je trend, da so detajli označeni z blagovnimi znamkami.

V ospredju so kompleti - jakna in hlače ali pa cela obleka. Jakne so vedno rahlo ali zelo oprijete, z reverji, okrasnimi gumbi, zapenjanje pa je višje. Hlače so ravnih linij, v pasu in bokih oprijete, v sedalu nižje, dolžina pa je ali široka ali krajša in ozka.

Zelo modne so ženske obleke "A" linij in krajše, katerih oblike in forme je moda šestdesetih let.

Že za letošnje poletje so bile nakazane temne barve, predvsem črna in temno modra v kombinaciji z belo, drugi del barvne skupine pa je v pastelnih - t.i. sladoled barvah - od nežne rumene, drap, svetlo modre in pistacije.

Materiali so vse bolj drugačni, hladnega otipa, različnih struktur, črt, svetlečih efektov...

• Urška Marolt

Pomagaj ljudem doseči njihov polni potencial. Zaloti jih, ko nekaj delajo dobro!

KROJ - list za obveščanje delavcev ELKROJ d.d. Mozirje. Ureja uredniški odbor: Vera Pečnik, Urška Marolt, Ana Boršnak in Marija Miklavc (glavni in odgovorni urednik). KROJ izhaja občasno v nakladi 900 izvodov. Glasilo spada med proizvode informativnega značaja iz 13. tč. tar. št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 % (mnenje Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št. 23/199-92 z dne 23.3.1992). Naslov: Elkroj Mozirje, Prihova 56, 63330 Mozirje, tel.: h.c. (063) 831-611. Tisk: IGEA d.o.o., Nazarje

DOPUSTNA NAGRADNA KRIŽANKA

OD 22.VII. DO 2.VIII.	BLJUWANJE	TROJANSKI JUNAK	AMPER	NOGOMETAŠ OLIMPIJE	BELGIJA	URUGVAJ	ZVEZDA	KARAMBOL
		TRUPLO	IDA ALIGER	DURI	LUDOLFOVO ŠTEVILO			
VRSTA DOPUSTA								
NEO- TESANCI						TEKOČI RAČUN NEMŠKA VALUTA		
TOKOVNI POSREDNIK			EDVARD GRIEG		POLJSKA CVETICA GL. MESTO ČEŠKE			
ŽLAHTNI PLIN (trivalentni)			OBOROŽEN TAT NEENAKOST					ŽENSKO IME
JOŽICA ATELŠEK		GORA V TRAKIJI LEKANIS PAMET			ENAKI ČRKI KRAJ PRI BLEDU		AVSTRIJA KISIK	
ŠVEDSKA	KAŽE ČAS URUGVAJ			PRAVNI PREDPIS BAKHOVA SPREMLJEV.				
BOTER			DOBLJENA TEKMA PRISLOV KRAJA				JAPONSKA VOZNIK LETALA	
ITALIJA	VEČKRAT VBOĐENO MESTO	KRIVENČASTO SUHO DREVO PIJAČA ST. SLOVANOV				PANČEVO KAZALNI ZAIMEK		
DUAL					TAVČAR IVAN FUŽIR PUNCER			NEKDANJI SULTANOV PISMENI UKAZ
DEL GARDE-ROBE					INDONEZIJ. OTOK SOLUNSKI KOŠ. KLUB			
PRAZNIK OLGA		NAVIG. NAPRAVA OSLOV GLAS				ORANJE HIMALAJ. KOZA		
OKONČINE			LIDIJA OSTERC	ZNAMKA ŠVIC. UR ARABSKI ŽREBEC				
KAMNITA GMOTA					ŽENSKO IME (Potočnik)		NEMČIJA METER	
OSEBNI ZAIMEK		GORA v ŠVICI			NADETO ZELJE			

1. NAGRADA 10.000 SIT
2. NAGRADA 8.000 SIT
3. NAGRADA 5.000 SIT

Rešene križanke oddajte urednici
do 10. 8. 1996

Pri zadnji križanki so bili izžrebani :

1. nagrada Kolar Janez
2. nagrada Kropovšek Janez
3. nagrada Blekač Olga

Izleti v mesto Straussovih valčkov

Na letošnji spomladanski izlet smo odšli 25. maja. Naš cilj je bil Dunaj, čudovito mesto ob Donavi, katere modrino poznamo iz večno mladih Straussovih valčkov

Po vožnji mimo Graza in Wiener Neustadta smo prispeli na Dunaj, kjer smo si najprej ogledali prekrasen grad Schönbrunn s parki in vrtovi. Od sredine 18. stoletja je služil kot najljubša poletna rezidenca Habsburžanov. Po ogledu parkov smo se veselo podali do Gloriette - prelepe stavbe na hribu nad gradom. Poleg razgleda smo občudovali tudi avstrijske turistične delavce, ki ti za vsak pogled zaračunajo vstopnino. Upam, da se naši ne bodo tega naučili od njih, ker imamo zelo radi izlete po naši lepi Sloveniji.

Po napornem ogledovanju mestnih znamenitosti se prileže počitek.

Grad Schönbrunn

Celje - skladišče
D-Per

192/1996

5000003949, 1

COBISS

Po ogledu živalskega vrta smo se odpeljali na ogled Dunaja. Videli smo Hofburg, pa znamenito Stefanovo cerkev in grobnico Habsburžanov s krstami Marie Theresie in sorodnikov. Povzpeli smo se tudi na najvišji stolp Donauturn, kjer se nam je verjetno prvič v življenju dejansko vrtela restavracija, ne pa mi.

Ogled Dunaja smo zaključili v znamenitem Pratru, zabaviščnem parku, kjer smo vsi preizkusili korajžo na raznih "napravah", ki bi jih bili veseli še mučitelji v srednjem veku.

Izlet smo zaključili z večerjo in veselim rajanjem pri prijaznih gostiteljih gostilne Fink.

Domov smo se podali polni čudovitih vtisov z zavstjo, da je dobro izkoristiti vsak možen trenutek za veselje, saj le vesel človek lahko osrečuje domače, prijatelje in sodelavce.

• Zvonka Mandelc